

który obowiązany jest zatrudnić zwolnionego żołnierza stosownie do posiadanych kwalifikacji stwierdzonych zaświadczeniem wojskowego komendanta rejonowego.

Art. 4. 1. Ilekroć obowiązujące przepisy uzależniają wysokość wynagrodzenia, wysokość zaopatrzenia emerytalnego na wypadek niezdolności do pracy lub starości albo też wymiar urlopu od ilości lat pracy w zakładzie pracy lub zawodzie, okres odbytej przez żołnierza po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu kadrowej służby wojskowej zalicza mu się na równi z okresami pracy, o ile po odbyciu służby wojskowej zgłosił się do pracy w ciągu 30 dni od zwolnienia z tej służby (art. 3 ust. 1).

2. Żołnierzom odbywającym kadrową służbę wojskową w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu zalicza się cały nieprzerwany okres ich służby.

Art. 5. 1. Członkom rodziny żołnierza zapewnia się bezpłatne korzystanie ze znajdujących się na terenie danego powiatu urzędzeń, służących pomocy lekarskiej oraz opiece nad matką i dzieckiem w zakresie, który ustali Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrami Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

2. Uprawnienie określone w ust. 1 przysługuje członkom rodziny przez czas odbywania przez żołnierza kadrowej służby wojskowej, jeżeli uprawnienia tego nie mają z innego tytułu (z tytułu własnej pracy i ubezpieczenia, otrzymywania renty itp.).

Art. 6. 1. Zabrania się usuwania z mieszkań w trybie administracyjnym członków rodziny żołnierza odbywającego kadrową służbę wojskową. Jeżeli w myśl przepisów szczególnych ważny interes publiczny wymaga takiego usunięcia, należy członkom rodziny dostarczyć mieszkanie zastępcze w obrębie tej samej miejscowości odpowiadające normom zaludnienia bądź powierzchni i nadające się do zajęcia ze względu na stan techniczny oraz zwrócić im rzeczywiste koszty przeprowadzki.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie również do mieszkań służbowych i pracowniczych.

3. Przepisy artykułu niniejszego stosuje się tylko do tych członków rodziny żołnierza, którzy w chwili powołania go do służby zamieszkiwali z nim we wspólnym gospodarstwie domowym i w przeważającej mierze byli na jego utrzymaniu.

Art. 7. 1. Członkom rodziny prowadzącym gospodarstwo rolne żołnierza przyznaje się ulgi w podatku gruntowym oraz w wykonywaniu świadczeń w naturze na cele publiczne w wysokości i na zasadach, które na

okres od dnia 1 stycznia 1952 r. określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do gospodarstwa rolnego należącego do członka rodziny żołnierza, jeżeli prowadzenie tego gospodarstwa i utrzymywanie rodziny zależne było w przeważającej mierze od pracy żołnierza.

Art. 8. Członkom rodziny żołnierza prowadzącym gospodarstwo rolne określone w art. 7 przysługuje pierwszeństwo w korzystaniu ze świadczeń pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie i przy odbudowie wsi oraz w uzyskaniu przydziałów budulca i materiałów budowlanych jak również pomocy finansowej przeznaczonej dla gospodarstw chłopskich na ich odbudowę lub podniesienie produkcji na równi z innymi osobami, którym przysługuje pierwszeństwo do tych świadczeń i pomocy w myśl przepisów szczególnych.

Art. 9. Rada Ministrów może przyznać członkom rodzin żołnierzy odbywających kadrową służbę wojskową dalsze uprawnienia i ulgi oprócz przewidzianych w art. 5 — 8 (np. pierwszeństwo w umieszczaniu dzieci w żłobkach, przedszkolach itp.) oraz określić ich zakres i warunki korzystania z nich.

Art. 10. 1. Korzystanie przez członków rodziny z uprawnień i ulg przewidzianych w niniejszym dekrete następuje na podstawie zaświadczeń władz wojskowych wystawianych na okresy roczne a stwierdzających odbywanie przez żołnierza kadrowej służby wojskowej.

2. Minister Obrony Narodowej określi wzory zaświadczeń wymienionych w ust. 1 oraz władze wojskowe właściwe do ich wydawania.

Art. 11. Przewidziane w dekrete uprawnienia Ministra Obrony Narodowej i podległych mu władz wojskowych przysługują w stosunku do wojsk wewnętrznych Ministrowi Bezpieczeństwa Publicznego i podległym mu władzom.

Art. 12. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim ministrom.

Art. 13. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania
Gospodarczego: w z. *E. Szyr*

340

DEKRET

z dnia 6 września 1951 r.

o ochronie i uregulowaniu własności osadniczych gospodarstw chłopskich na obszarze Ziemi Odzyskanych.

W celu ochrony i uregulowania własności chłopskiej na obszarze Ziemi Odzyskanych, zapobieżenia wypaczeniom w wykonywaniu przepisów o osadnictwie rolniczym oraz w dążeniu do zapewnienia rolnictwu najlepszych warunków dalszego rozwoju — na pod-

stawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 26 maja 1951 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 235)—

Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Dekret niniejszy dotyczy gospodarstw rolnych, nadanych w trybie osadnictwa rolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych.

Art. 2. 1. Osoby, które posiadają gospodarstwa rolne i prowadzą je osobiście lub przez członków rodziny, żyjących z nimi we wspólności gospodarczej, a do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie nabyły ich własności, stają się z mocy prawa właścicielami tych gospodarstw.

2. Wraz z gospodarstwem rolnym przechodzą na własność posiadaczy gospodarstw:

- a) inwentarz żywy,
- b) zabudowania i inwentarz martwy, stanowiące przynależność gospodarstwa i potrzebne do jego prowadzenia.

Art. 3. Własność gospodarstw rolnych i ich przynależności jest przedmiotem dziedziczenia.

Art. 4. 1. Prawo własności nie rozciąga się na część gospodarstwa rolnego, przekraczającą 15 ha użytków (gruntów ornych, łąk, pastwisk, gruntów leśnych oraz gruntów pod wodami), a gdy chodzi o gospodarstwo hodowlane — 20 ha użytków, jak również na te zabudowania, urządzenia gospodarcze i inne przedmioty inwentarza martwego, które nie są potrzebne do prowadzenia gospodarstwa rolnego w tych rozmiarach.

2. Minister Rolnictwa może w poszczególnych uzasadnionych przypadkach podwyższyć określone wyżej normy obszarowe o $\frac{1}{2}$.

Art. 5. 1. W celu poświadczenia własności gospodarstwa rolnego i jego przynależności powiatowa komisja ziemska wydaje z urzędu akty nadania, które zawierają określenie osób uprawnionych oraz powierzchni gruntów i innych składników gospodarstwa rolnego.

2. Akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów są poświadczeniem własności, o którym mowa w ust. 1.

Art. 6. 1. Granice gospodarstw rolnych oraz ich szacunek ustala orzeczenie o wykonaniu aktu nadania. Orzeczenie to wydaje z urzędu prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Prawomocne orzeczenie o wykonaniu aktu nadania jest podstawą wpisu w księdze wieczystej prawa własności i wierzytelności z tytułu należności przypadającej za gospodarstwo rolne.

3. Prezydium powiatowej rady narodowej zgłasza z urzędu wnioski o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Art. 7. 1. Władza nie może zmienić granic gospodarstwa rolnego po wydaniu orzeczenia o wykonaniu aktu nadania. Przed wydaniem tego orzeczenia granice

gospodarstwa rolnego mogą być zmienione w związku z regulacją i jedynie w tym przypadku, gdy to jest potrzebne dla racjonalnego rozmieszczenia gospodarstw.

2. Przy zmianie granic gospodarstw rolnych władza nie może bez zgody zainteresowanego zmniejszyć obszaru gospodarstwa rolnego, jeżeli mieści się ono w granicach norm określonych w art. 4.

3. Prezydium powiatowej rady narodowej może za zgodą zainteresowanego powiększyć posiadane przez niego gospodarstwo rolne do norm, określonych w art. 4.

Art. 8. W przedmiocie zbycia, dzierżawy i zastawu gospodarstw rolnych stosuje się odpowiednio przepisy dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13).

Art. 9. Nadzór nad działalnością powiatowych i wojewódzkich komisji ziemskich w sprawach urformowanych niniejszym dekretem sprawuje Główna Komisja Ziemska.

Art. 10. W sprawach osadnictwa rolnego na obszarze Ziemi Odzyskanych, nie unormowanych przepisami niniejszego dekretu, stosuje się przepisy dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska z tym, że osoba, która po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu otrzyma akt nadania, staje się właścicielem tego gospodarstwa na zasadach niniejszego dekretu.

Art. 11. Przepisy niniejszego dekretu nie naruszają postanowień dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 367).

Art. 12. Kto udaremnia lub utrudnia ochronę albo uregulowanie własności gospodarstw rolnych, nadużywając swego stanowiska lub nie dopełniając czynności, do których w myśl niniejszego dekretu jest zobowiązany, podlega karze więzienia do 3 lat.

Art. 13. 1. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o gospodarstwach rolnych, rozumie się przez to również działki gruntowe.

2. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o obszarze Ziemi Odzyskanych, rozumie się przez to również obszar b. Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 14. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa.

Art. 15. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Rolnictwa: *J. Dąb-Kociol*

341

DEKRET

z dnia 6 września 1951 r.

o obszarach szczególnie ważnych dla obrony kraju.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 26 maja 1951 r. o upoważnieniu Rządu do wy-

dawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 235) Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Rada Ministrów może na wniosek Mi-